

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/107783,Ogolnopolska-konferencja-naukowa-Kosciol-rzymskokatolicki-wobec-powstania-i-dzia.html>
01.03.2026, 06:38

Strona znajduje się w archiwum.

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, 29 sierpnia 2020 r.

Szanowny Pan
Piotr Kardela
Dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej
w Białymstoku

Szanowny Pan
Józef Mozołewski
Przewodniczący Zarządu Regionu Podlaskiego
NSZZ „Solidarność”

Szanowni Państwo,

serdecznie gratuluję organizacji ogólnopolskiej konferencji naukowej „Kościoł
Rzymskokatolicki wobec powstania i działalności NSZZ Solidarność”. Cieszę się, że ten
niezwykle ważny temat w najnowszej historii Polski jest przedmiotem badań historyków.

Szczególnie znamienne w tej kwestii był gorący czas narodzin NSZZ „Solidarność”
latem 1980 roku. Wówczas potężnym orężem strajkujących robotników była wiara w Boga.
Jakoż wymowne bowiem są archiwalne zdjęcia z tamtych dni, przedstawiające uczestników
tych społecznych protestów, pogrążonych w modlitwie w organizowanych wówczas naprzecde
mszach polowych i przystępujących w ich trakcie do komuni św. Świętej.

Natomiast w mrocznych dnach stanu wojennego, to katolickie plebanie były miejscem,
gdzie mogli znaleźć pomoc i schronienie prześladowani przez władze PRL, działacze NSZZ
„Solidarność”. Prawdziwym zaś społecznym azylem były wówczas kościoły, w których wierni
licznie gromadzili się na mających, jakże ogromny duchowy wymiar – Mszach Świętych
za Ojczyznę i Za tych, którzy dla niej cierpią.

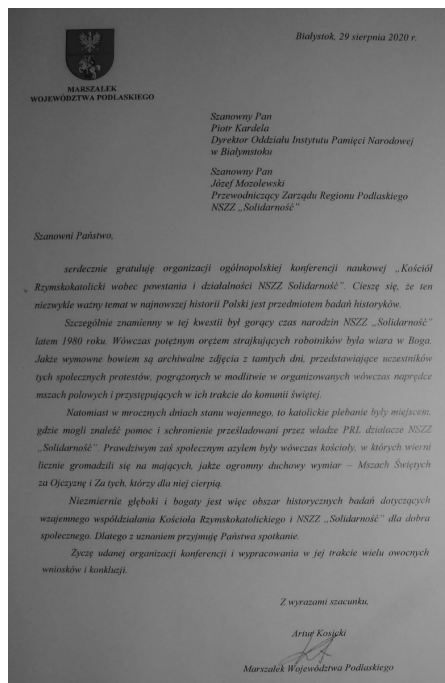
Niezmiernie głęboki i bogaty jest więc obszar historycznych badań dotyczących
wzajemnego współdziałania Kościoła Rzymskokatolickiego i NSZZ „Solidarność” dla dobra
społecznego. Dlatego z uznaniem przyjmuję Państwa spotkanie.

Życzę udanej organizacji konferencji i wypracowania w jej trakcie wielu owocnych
wniosków i konkluzji.

Z wyrazami szacunku,

Artur Kosiński

Marszałek Województwa Podlaskiego

Ogólnopolska konferencja naukowa „Kościół rzymskokatolicki wobec powstania i działalności NSZZ »Solidarność«” – Białystok, 29 sierpnia 2020 r.

W ramach obchodów 40. rocznicy powstania NSZZ „Solidarność” Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Białymstoku oraz Region Podlaski NSZZ „Solidarność” zorganizował ogólnopolską konferencję naukową, która odbyła się 29 sierpnia 2020 r. w Białymstoku.

29.08.2020

Konferencja rozpoczęła się przywitaniem gości przez dr hab. Krzysztofa Sychowicza – naczelnika Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN Białystok. Swoją obecnością zaszczytili m.in. Minister Edukacji Narodowej Dariusz Piontkowski, Wojewoda Podlaski Bohdan Paszkowski czy dowódca 18 Pułku Rozpoznawczego płk Paweł Lachowski.

Następnie odbył się pierwszy panel konferencji, na którym zaprezentowano rolę oraz wpływ Kościoła na działalność „Solidarności”.

Kolejnym punktem programu było wręczenie lokalnym działaczom „S” Honorowych Odznak „SEMPER FIDELIS”, czego dokonał przedstawiciel Krajowego Sekretariatu Emerytów i Rencistów NSZZ „Solidarność”.

Po krótkiej przerwie Magdalena Dzienis-Todorczuk z Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej IPN Białystok zaprezentowała szereg inicjatyw oraz materiałów edukacyjnych, które zostały przygotowane z okazji 40. rocznicy powstania „Solidarności”. Oprócz wystaw, które stały w trzech miastach województwa podlaskiego, w Białymstoku pojawiły się także banery oraz spoty związane z tą rocznicą. Uczestnikom rozdano także foldery z pendrive'ami – kluczami do historii, które zawierały m.in. fragmenty wspomnień uczestników tamtych wydarzeń.

Całość zamknął drugi panel naukowy, w którym zaprezentowano m.in. sylwetki księży związanych z działalnością NSZZ „S” działających zarówno w regionie białostockim, ale także w Suwałkach, czy też diecezji warmińskiej.

Fala strajków, która w sierpniu 1980 r. przetoczyła się przez całą Polskę, przerodziła się w masowy społeczno-niepodległościowy ruch, na bazie którego powstał Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”.

Niezwyczajnie istotną rolę w rozwoju Związku pełnił Kościół katolicki. Nieprzychylna reakcja władz sprawiła, że uczestnicy tamtych wydarzeń nierzadko szukali wsparcia w religii i u samych duchownych, a krzyż stał się symbolem walki o godne życie i sprzeciwem wobec systemu komunistycznego.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Białystok